

جریدہ علیہ

مشیت جلیلہ اسلامیکہ جریدہ رسمیه میر

صفر ۱۳۳۸

عذر ۵۰

آیدہ برنشر اولنور

بسنجی سنہ

دین نظرندہ حیات

[۴۷ نجی نسخه دن فہرک مابعدی]

اوجنچی مرتبہ نك روحلری بالذات بشریتك بر قسمی بولندی طبیعت ارضیہ دہ مشترك بر بدنہ کی ساکن اولہ جقلر ، واولرہ طبیعتك تکمیل عملیاتی شیمدی بزہ بدنزك عملیاتی نہ ایسہ عینیلہ او اولہ جقدر . اولرک بدنہ ، طبق ایکنجی مرتبہ نك بدنلرینك اولکنککیلرینی احاطہ ایتدکلری ، ایکنجی مرتبہ حیاتك بدنلرینی مشترك بر والدہ کی احاطہ ایدہ جقدر .

فقط اوجنچی مرتبہ نك هر روحی عموم آردہ سندہ مشترك اولان بدنن کندینہ مخصوص قسمی اولمق اوزرہ آنجق دار دنیاہ ایلری تکمیل وتشکیل ایتدیکی شیئی حائرہر . عالمہ بر انسانك وارانی واسطہ سیلہ موجود اولمادیقی تقدیردن باشقہ لاشمش اولان شی ، تکمیل وجودك اصل مشترکندہ اونك ایلریکی وارلغیدر .

قسماً بو ، ثابت ترتیبات ایلہ آثار ، قسماً ایلری حرکت ایدن ، اطرافندہ دائرہ تشکیل ایدن وکری کندینہ چارپان تأثیراتدر ، نتہ کیم شیمدیکی بدنہ ثابت ایلہ ثابتہ استنادکاهنی بولان متبدلن عبارتدر .

شیمدی لکن آخرتک روحلرینك حامل حیاتی اولان بوتون وجود دائرہ لری بربرینك ایچندن چکرلری . سندہ سؤال ایدرسک کہ بویلہ صاییسز شیلرک خللہ اوغرامادن ، شاییزمادن ، قاریشمادن تقاطع ایتملری ناصل ممکندر ؟

مع مافیہ اولہ سؤال ایت کہ خللہ اوغرامادن ، شاییزمادن وقاریشمادن صاییسز موحہ دائرہ لرینك عینی کولده تقاطع ایتملری ، صاییسز صدا موحہ لرینك عینی هوادہ تقاطع ایتملری ، صاییسز ضیا موحہ لرینك عینی اثیردہ تقاطع ایتملری ، صاییسز تخطر موحہ لرینك عینی باشدہ تقاطع ایتملری ، نہایت انسانلرک آخرتلرینی حامل اولان صاییسز حیات دائرہ لرینك حاضر دنیاہ تقاطع ایتملری ناصل ممکندر ؟ بلکہ آنجق بو واسطہ ایلہ موحہ لرک ، تخطرآنک ، بورادہ ونہایت اوتدہ یاشایانلرک دہا یوکسک بر سعادتق میدانہ کلیر .

فقط تقاطع ایدن شعور دائرہ لرینی نہ تفریق ایدر ؟
اولری تقاطع ایتدکلری هرہانکی مشخصاتدہ برشی تفریق ایتمز ؟ اولردہ کی هر

مشخص مشترکدر ؛ یالکز هر بری بونی دیگرندن باشقه مناسبترده حائرر ؛ ایشته بو اونلری هیأت عمومیه سنده تفریق ودها یوکسک تشخصانده تمیز ایدر . ینه سؤال ایت که تقاطع ایدن موجه دائره لری نه تمیز یاخود تفریق ایدر ؛ منفرداً هیچ برشی ؛ مع مافیه سن اونلری هیأت عمومیه سنده خارجاً قولایجه بالذات تمیز ایدرسک ؛ داخلأ شعور ذاتی حائر بولنان دواژده کذلک داخلأ بالذات ودها قولایجه تمایز ایده جکلردر .

احتمال که ذاتاً چوق دفعه اوزاق بر یردن اوزونلغنه ، آکلیلکنه متقاطعاً یازلمش بر مکتوب آلمسکدر . هرابیکی یازی یی سکا تمیز ایتدیرن ندر ؛ آنجق هر برینک نفسنده حائر اولدینی ارتباط ، صحیفه عالمک یازیلی اولدینی روحانی یازیلرده بویه تقاطع ایدرلر ؛ وهر بری کویا یالکز باشنه حائر موقع ایش کی کندی کنیدیسی اوقور ، عینی زمانده کنیدی قطع ایدن دیگرلری ده دیگرلری اولمق اوزره اوقور . شبه یوق که یالکز ایکی یازی دکل ، صایبسز یازیلر عالمده تقاطع ایدرلر ؛ فقط مکتوب ینه عالمک آنجق ضعیف بر مثالدر .

لکن شعور ، اساسنک بویه بویوک توسیعی حالنده وحدتی ینه ناصل محافظه ایده بیلیر . سده شعور قاعده سنک اوکنده ینه ناصل مقاومت ایده بیلیر ؟

اولا سؤال ایت که بدنک ودها کوچک وسعتنده شعور ، وحدتی ناصل محافظه ایده بیلیر که اونک تمامدیسیده آنجق بویوک وسعتدر . بوحالده سنک بدنک ، سنک دماغک بر نقطه میدر ؛ یاخود اونک ایچنده مقرر روح اولمق اوزره بر مرکز می واردر ؛ خایر . ناصل که شیمدی روحک حقیقی بدنکک کوچک ارتباطاتی ربط ایتک ایه ، استقبالده اونک حقیقی ودها بویوک بدنک ودها بویوک ارتباطاتی ربط ایتک اوله جقدر . حتی روح اعظم عالمک ارتباط کاملنی ربط ایدر . یاخود روح اعظمی ده بر نقطه ده آرامقی ایسته یوردک ؛ — آخرته اونک حضور شاملندن آنجق بویوچک حظی احراز ایتلیسک . فقط حیات مستقبلکک موجه سی کندی وسعتنده بوراده تجاوز ایتدیکی سدهیه ارتق یتیشمه مسندن مغموم اولیورسک او حالده شونی ده دوشون که او موجه بوش بر عالمده توسع ایتیز ، یوقسه قور تولوش اولیه رق اوچورومه دوشردی ، بلکه بر عالمده توسع ایدر که او عالم روح اعظمک اساس سرمدیسی صفیله سنککنی ده تأسیس ایدر ؛ چونکه آنجق روح اعظمک حیاته استاداً کائنات تماماً بر حیات اوله بیلیر .

بووجهله چالی قوشی قارتالک صیرتنده قولایجه برطاغ تپه سنک اوستدن اوچه بیلیرکه بونک ایچون کندی کندینه او قوش پک ضعیف بولنوردی . و نهایت قارتالک صیرتدن اعتباراً اونک طیران عمومیسنی بر بارچه حق دها ایلری تجاوز ایده بیلیر . روح اعظمک عننده لکن بویوک قارتال کوچک بر قوشجغز کیدر .

فقط انسان بدنک موتندن صکره ، روحنک هر تهیجنی حامل اولمش ، روحنک تهیجانی طرفندن دها ایلری انشا ایدیلرک بویله تهیجانی دائماً ودها بویوک قوت و ثروته حاصل اولمش بولنه حق صورتده صانعانه بنا ایدلمش اولان دماغنی فصل فوت ایده بیلیر ، اوبوشنه می انشا ایدلمشدی ؟

نباته سؤال ایت که ضیاده بویومک ایچون تخمی پاره لادینی زمان داخلی فایزک سورمسیله کندی حالده دها ایلری تکمیل ایدن اویله صانعانه بنا ایدلمش او تخمی ناصل فوت ایدوبیلیر . او بوشنه می انشا ایدلمشدی ؟

مع مافیة عینیه سنک دماغک کبی برصعت بر بنیه خارجه زرده درکه اوتده اونک یرینه قائم اولسون ، وحق زرده بری که اوکاتفوق ایتسون ؟ بونکله برابر آخرت دنیایه تفوق ایتلیدریا .

فقط ذاتاً سنک تکمیل بدنک کوز ، قولاق ، دماغدن دها بویوک ودها عالی بر بنیه دکلیدر ، هر قسمک فوقنده دکلیم ؟ — بویله ودها سویلنیلهمیه جک صورتده بشریتک حکومته ، علمله ، صنعتله ، معاملله ایله آنجق بر جزوی بولندینی عالم ، بو جزؤک جزوی اولان سنک کوچک دماغکله تفوق ایدر . دها عالی بر نظره یوکسلمک ایتتیورمیسک ، او حالده یرده ساده قوری طور اقدن ، صدودن ، هواذن بر طوب کورمه ؟ او سندن دها بویوک ودها عالی وحدتلی بر مخلوقدر ، سطحنده سنک کوچک دماغکده حامل اولدوغکدن دها شایان حیرت حیات و سعادتله سماوی بر مخلوق که سن اوحیاتکله اونککنه آنجق بر اوافاجق یاردم ایدرسک . اطرافنده کی حیاتی طانیجی بیلیمزه ک سندن صوکره بر حیات حقنده بوشنه رؤیا کورورسک .

تشریح عالمی انسانک دماغه باقینجه نه کورور ؟ ایاف بیضانک ، معاسنی حل ایدمه جکی ، براختلاطی . اودماغ بالذات کندنده نه کورور ؟ برضیه ، الحان ، افکار ، خواطر ، خیالات ، محبت و نفرت احساساتی عالمی . خارجاً عالمه قارشی طور ارق اونده کوردوکک ایله اونک

بالذات كندنده كوردو كى شىئك مناسبتي بويله تصور ايت ومطالبه ايمه كه هرايكيسي ، خارجي ايله داخلي ، عالم كليده آنجق برجزؤى اولان سنده اولديغندن دهامتمائل كورونسون . وآنجق سن بو عالمدن بر جزؤ اولديغندن دولاي اونك كندنده كورديكنك بر جزؤيني سنده كورمكه سكاذه مساعده ايدر .

ونهايت احتمال ينه سؤال ايدييورسك كه بزمدها ايلريكي بدنمزد بديكمزي ، بز اوئي ذاتاً بوراده بوخا كدانه اخراج ايتدكدن اودهدها شيمديدن بزم طار بدنمك تمارديسي بولندقدن . صوكره اوئي ايلك اوچكه اوتوده نه اويانديره جقدر ؟

بالذات بو طاراجق بدتك اويوشوب محو اولسي . تكميل بو عالمه شامل اولان عيني قاعده كليهنك بزواقعه سندن باشقه برشي دكل ، اوقاعده نكده بو عالمدن اوتيه شامل اولديغه برهان . سن شههكار دالما يالكز بو عالمدن استنتاج ايتك ايسترسك يا ، اويله ايسه استنتاج ايت .

شعورك قوت زندهسي حقيقت حالده نه يكدن . تحصيل ايدر ، نه اصلاً محو اولور ، بلكه اوزرنده قرار ايتديكي بدنككي كبي يالكز محلي ، شكلي ، طرزتوسعي زماناومكانا ديكشديره بيلير ، يالكز يارين ياخود باشقه يرده ظهور ايتك ايجون بوكون ياخود بوراده ياته بيلير ، يارين ياخود باشقه يرده باتق ايجون آنجق بوكون ياخود بوراده ظهور ايد بيلير . كوز اويانمق ، سن شعور ايله كورمك ايجون قولاغى اويقويه طالديرمليسك ، عالم دروني افكار اويانمق ايجون حواس خارجيه ي اويونماليسك ؛ اك كوچك نقطهده بر الم روحكك شعوريني تماماً بيتيره بيلير . ضياي دقت نه قدر طاغيلىسه امر منفرد اونك طرفدن اوقدر ضعيف تنوير ايد بيلير . اوضيا بر نقطهيه ندر آيدىنلق تصادف ايدرسه ديكرلري اوقدر زياده قاراكلغه كيرلر ؛ برشي اوزرينه صرف ذهن ايتك باشقه سندن تجريد ايتك ديمكدر . بوكونكي اويانيقلاغى سن دوندن برى اويومقلغه مديونسك ؛ بوكون ندر درين اويقويه طالارسك يارين اوقدر دينچ اويانيرسك ، ونه قدر دينچ اويانكسه اوقدر درين اويوياجقسك . شيمدى لكى انسان بوراده اساساً دالما آنجق ياري براويقو اويوركه اسكي آدمه ينه اويانمغه مساعده ايدر ، زيرا هنوز اسكي آدم موجوددر ؛ آنجق اولوم حالده تام اويقو اويوركه يكي بريسه اويانمغه مساعده ايدر ، زيرا اسكي آرتق موجود دكلدر ؛ مع مافيه اسكي قاعده ينه موجوددر كه اسكي شعورك برضياتي ايجاب ايدر ، بوكاده اسكيسنك تمارديسي اولق

اوزره يېكى بدن ؛ شو خالده اسكينك ضمان و تماريسى اولمق اوزره كذلك يېكى بر شعور موجود اوله جقدر .

اسكينك تماريسى اولمق اوزره ! چونكه اختيارك بدتى ده چوجفك بدنك ، كه اوندن آرتق او بر ذره يي ده حائر دكلدر ، حامل اولدينى عيى شعورك تماريسى حامل اولمغه مجبور ايدن شى آخرتك بدتى ده ينه اختيارك بدنك ، كه اوندن آرتق او بر ذره يي حائر دكلدر ، حامل اولدينى عيى شيعورى حامل اولمغه مجبور ايدم جقدر . ايشته بودر كه هر سوكره كان اولكى شعورى حامل اولمش اولانك ايلرى تاثيرى كندرمه مضمحل اوله رق حائر اولور و بو صورته نشأت ايدر . بناء عليه بو بر اساسدركه بو دنيا ده كى حياتى بوكوندن يارب نه و بورادن آخرته تمارى ايتديرر . انسانك استيقاى ابديسنك اساس ابديسندن باشقه بر شى ده بوله بيليرى ؟

و بو صورته كذلك سؤال ايتمه كه بوراده عالم خارجيه حصوله كيتريدكك سندن اوتيه تجاوز ايدن تاثيراتك سندن اوتيه تجاوز ايدن سائر هر هانكى شيثلردن زياده سكا عائد اولسنى مجبور قىلان مقرر . بوى اونلرك بونلردن ده چوق سندن نشأت ايتمش اولملرى ياپار . هر علت كندى آثارى ملك ابديسى اولمق اوزره محافظه ايدر . اساساً لكن سنك آثارك اصلاً سندن اوتيه كيمه مشلردى ؛ ذاتاً اونلر بوراده سنك حقيقتك غير شعور ، يالكز يېكى شعوره اويانمغه منتظر تماريسى تشكيل ايتمشلردى .

بركره ياشامش اولان بر آدم بر زمان اوقدر آز اولمكه قادر اولور ، اولجه ياشامش اولسه يدى بر زمان حيات اويانمش اوله بيليرميدى ؛ شوقدر كه او كچه دن لذاته ياشامشدر . چوجفك ولادته وساطتيله اوياندينى شعور ازلى موجود اولان شعور كلينك آنجق بر قسميدركه يېكى روحه لذاته كندىنى طولامشدر . شبه سز بر شعور قوت زنده سنى بونون طرائق و تحولات اينجده جسم قوت زنده سى قدر آز تعقيب ايدم بيليرز .

فقط شعور انسانيك شعور عموميدن ظهور ايتمش اولديغندن دولايى كذلك ينه او كا انصياب ايدم جكندن كدر لئور سهك آغاجه باق . كو كدم دن دالار كلده او كچه اوزون سنلر سورمشدر ؛ بركره كلنجه بر ده اوندم محو اولمازلر . بو واقع اولسه يدى آغاج ناصل بويوبوب انكشاف ايتك يستردى ؛ فقط عالمك حيات آغاجى ده بويوبوب انكشاف ايتك ايتر .

بونلرک هېسسه نظر آ بو، دنيان آخرته استدلال صناعته عظيمه سيدر. نه بيلمديکمز اصللردن، نه ده يابديغمز فرضياتدن دکل، بلکه طانيديغمز وقايعدن آخرتک دها بويوک ودها عالي وقايعه استدلال ايتمک، و بو واسطه ايله عملي صورتده تکليف اولنان، يوکسکجه نقاط نظره تعلق ايدن اعتقادي آلت طرفدن اعتباراً تحکيم ايتمک، تقويه ايتمک و حيات ايله ذي حيات مناسبته قويتمقدور. يا، اعتقاده محتاج اولمسه يديق او ني تقويه ايتمک نه يه؛ بونکله برابر اونک هيچ بر مستندي اولمسه يدي اوکا محتاج اولمق نصل اولور.

— مابعدی وار —

اعضادن

اشرف افندی زاده

شوکتي

حکمت تشريع

— لرها ما کسبت وعلیها ما کنسبت —

خير مکسوب، شر مکتبسيدر. جناب حق نفس انسانيه بي اراده و اختيار ايله متحرک اوله رق يارادمشدر. نفس انسانيه کاليچون حرکت ايدر، نفسک بو حرکتدن خيرده، شرده نشأت ايدر؛ نفسک مجبول اولدني حرکت نفسک مقتضای ذاتندندر، نفس انسانيه آنجيق بو لوازم انسانيه ايله نفس انسانيه اولور، «بو نفوس نيچون على الدوام متحرک اوله رق يارادلمشدر» دينه مز. چونکه بو سوز عينيله «نفس نيچون نفس اولمشدر؛ آتش نيچون آتش اولمشدر؛ روزگار نيچون روزگار اولمشدر؟» ديمکدر؛ نفس بويله، آتش اويله، روزگار شويله يارادلامش اولسیدی نفس نفس اولماز، آتش آتش اولماز، روزگار روزگار اولماز ایدی. نفسک بويله يارادلمسی کمال وجودندندر.

کندوسندن خيرده، شرده صادر اولان انسان عجباً بالطبع خيرميدر؛ يوقسه بالطبع شريرميدر؛ فطري موجيله هانکيسنی ايشلر؟ خيرمی ايشلر يوقسه شرمی؟ فطرتيله هانکيسنه دها زياده ميل ايدر؛ ايشته بورالرده اهل علم ارمسند اختلاف وارددر. بوبابده